

176
hissimis tandem malis simplicitas sortem suam sero
deplorare velit. Quid facturus aut responsurus
sit, expecto ad amici reditur. Bene vale. Deus te
salutem diu seruet. Heidelbergae 17. Novembris a. 611.

Serenissimo Principi, Du. Johanni Comiti
Palatino, Duci Bavariae & Electoralis Pala-
tinae Administratori.

119.

Cum infelix ac diuturnum schisma inter Lutheranos et
Orthodoxos sefermatos Evangelii cursum incredibile quan-
tum hucusque impediverit, Romanis vero id ab Christi pace et
fide ac firmitudinem mirifice ad auxerit, non immerito
serenissimo Elector Palatino Frederico IV. pie ac feli-
cis recordationis omni studio ac cura Degit, ut hoc
fidele illud malum tandem aliquando sospicetur, atque ad
nestas illas controuersias tollendas, quae tandem et
classis in germaniam unitatem Christianam iterum
coalescere possent, commoda media in manus sumerent.
De quo quidem pio Electoris consilio cum à me Eccl[esi]e
pie reformatione in Polonia desideres fierent, nihil
illud praesens antiquis habuerunt, quam ut si rebi-
nisi hanc curam incumbere, quae ratione et suo
loco negotium illud pacis ipsi recurrerent: in quem
finem ante Fridiniam libellum ad ornatum hunc
hac inscriptione: Exhortatio Fratrum Polonorum
ad omnes per Europam reformatas Ecclesias &c.
Quam quidem libellum insorunt ad serenissimum
Electorem Palatinum pie memoria, ea fini, ut
ceteris quae Evangelicis Ecclesiis et statibus imperii
communi careret: atque ita tandem diu expectata
pax Ecclesiis restitui queat. Illa vero exhortatio est
in Theologica Facultate nostra fuit examinata
atque approbata, huius obsequium privatim excusa, id est, ut
ad externas Ecclesias tanto commodius posset transmitti.
Sancit hucusque, sed varia ex modis quibus in effectum illud
fuit delectum. Quoniam autem negotium hoc tanti

est momenti, ut nequid nullo modo debeat, officii mei ra-
tio postulat, ut reverentia vestra iterum aurem velle-
m, et flagitem, ut opus hoc semel receptum serio urgea-
tur. Cum primum accedat, ut ipse cognoscam, quid Seniori,
Auctori Exhortationis, quam de voluntate et appro-
batione huius Synodorum Polonicarum composuit,
respondeam: ne boni illi viri arbitrentur, forte la-
bores suos, sollicitudine magis apud nos exiguum haberi
pendi, parumque nobis cura subeundi esse contritione
Josephi. Iudicio igitur Auctori mittendum esse exer-
cium Exhortationis cum Censura Facultatis: quia
accepta ipse scripto suo novam limam addiderit,
et tam, nisi aliter visum sit, delictur Serenissi-
mo Electori Brandenburgico: cuius assensus dubio
procul Christianum hoc negotium pio studio non
minus, quam nos, promovere dignabitur. Vale Sere-
nissime Princeps. Heidelbergae Anno 1611. die 18.
April.

Celsit. vestra
P. Decip. ius
David Pareus D.

120.
Senioribusque utriusque coetus Evangelici
in urbe Cracoviensi deputatis

Nomine Illustrissim. Principis Electo-
ralis Palatinatus Administratoris.

Posteaquam inde ab ingressu Electoralis nostrae
Administrationis motis omnibus et curis
sumus, ut quae sunt ad Reipublicae prosperita-
tem tuendam arguendaque, sum verò ad Eua-
ngelice tranquillitatem servandam conservandamque
pertinerent, omni officio atque studio pro vi-
vili nostra promove remus. Benevolentiam cognovi-
mus, Reverendissimi viri, vos ante hoc tempus
libro Exhortationis ad omnes Evangelicarum
Eclesiarum Praeeres directo, de singularibus